

DITËT E KUJTESËS 2016

Kujtesa si mision

24-28 Tetor 2016, Tiranë

Gjuhët

Anglisht, Shqip, Gjermanisht

Vendi

Hotel Rogner

Telekom Community Store/ish-Blloku

Xheko Imperial Carlsberg

Kontakt

+35569 2687226, karcenaj.matilda@idmc.al, office@idmc.al

Twitter: #MEMORYDAYS2016 | www.idmc.al | www.kas.de/albanien

Organizatorë

Instituti për Demokraci, Media dhe Kulturë

Adresa: Rruga e Elbasanit, Pll. Edil-Alit
Kati 2, Zyra 213/1, Tiranë, Albania
www.idmc.al

Fondacioni Konrad-Adenauer në Shqipëri

Blv. "Dëshmorët e Kombit", Kulla Binjake 1,
Kati 11, Zyra A3, Tiranë, Albania
info.tirana@kas.de

Partnerë Kryesorë: Prezenca e OSBE në Shqipëri / Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore / Tetori Gjerman / Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë / Ministria e Arsimit dhe Sporteve / Delegacioni i Bashkimit Europian në Shqipëri

Partnerë të tjerë: Rrjeti Europian i Kujtesës dhe Solidaritetit (ENRS) / IICCMR Bukuresht / Platforma e Kujtesës dhe Ndërgjegjes Europiane, Republika Çeke / EUROCLIO (Shoqata Europiane e Mësuesve të Historisë) / Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Kosova / Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Bosnia dhe Hercegovina/ Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit / Instituti për Integrimin e ish të Përndjekurve Politikë/ Shoqata e ish të Përndjekurve Politik Demokrat të Shqipërisë / Fakulteti i Historisë dhe Filologjisë / Shoqata e ish të Përndjekurve Politikë me qendër në Shkodër / Vendi i Dëshmisë dhe Kujtesës në Shkodër / Instituti Shqiptar i Studimeve Politike / Shoqata "Muzeu Musine Kokalari" / Instituti për Zhvillimin e Arsimit / Grupi Shqiptar për të Drejtat e Njeriut / Shoqata "Drejtësi dhe Paqe" / ARCT Qendra Shqiptare e Rehabilitimit për Traumën dhe Torturën

Vendi dhe datat

DITËT E KUJTESËS do të mbahet në Tiranë, Hotel Rogner (24, 25, 26 Tetor), Telekom Community Store/ish-Blloku (27 Tetor), Xheko Imperial Carlsberg (28 Tetor).

PËRMBAJTJA

Përshëndetje nga organizatorët	4
Programi	5
Përshkrim i shkurtër i aktiviteteve	9
Ceremonia e hapjes dhe aktivitetet shoqëruese	9
Prezantimi i ekspozitës “Lufta e Ftohtë”	9
Dokumentari “Fëmijët e Diktaturës”	9
Fjalimi kryesor “Perspektiva Shqiptare si Pjesë e Kujtesës Europiane”	10
Konferenca ndërkombëtare mbi kurrikulën	11
Diskutim në panel mbi brezin e ri dhe qasjen e tij ndaj diktaturës	11
Prezantimi i projekteve të shkollave	12
Prezantimi i institucioneve në fushën e kujtesës	13
Lexime nga autobiografitë e dëshmitarëve të kohës	13
Konkursi “PYET GJYSHËRIT” – Ceremonia e çmimeve	14
Aktiviteti “Hapja e dosjeve të <i>Sigurimit</i> ”	15
Informacione mbi ekspozitat gjatë aktivitetit	16
Shtojcë	17
Prezantimi i institucioneve pjesëmarrësve	17
Lista e pjesëmarrësve	29
Shënime	31

Të nderuar pjesëmarrës,

në emër të organizatorëve të DITËVE TË KUJTESËS, Institutit për Demokraci, Media dhe Kulturë (IDMC) dhe Fondacionit Konrad Adenauer (KAS) ju përshëndesim përzemërsisht në këtë aktivitet që zhvillohet për herë të parë në Tiranë në datat **24-28 Tetor 2016**, nën moton “Kujtesa si mision“.

Gjatë kësaj jave institucione kombëtare dhe ndërkombëtare përfaqësuar nga 60 ekspertë nga Shqipëria, Gjermania, Polonia, Rumania, Çekia, Lituania, Bosnja & Hercegovina dhe Kosova do të prezantojnë para publikut të gjerë punën dhe projektet e tyre në fushën e kujtesës.

Java e kujtesës do të fokusohet në tre fusha kryesore: Ndërtimi i një axhende të përbashkët të aktorëve të ndryshëm që merren me memorien; rishikimi i kurrikulës mësimore në lidhje me periudhën e diktaturës; dhe së treti, ndërgjegjësimi i të rinjve mbi të shkuarën përmes debateve dhe projekteve kreative.

Në faqet e mëtejshme do të gjeni informacionet e zgjeruara mbi aktivitetet e javës së kujtesës si dhe mbi aktorët pjesëmarrës. Në mënyrë që të mund të fiksoni mendimet dhe idetë që mund t’ju lindin gjatë aktivitetit, në fund teksti është pajisur me disa faqe të lira.

Bashkangjitur do të gjeni një formular për vlerësimin e aktivitetit dhe organizimin e tij në përgjithësi. Ju lutem na e dorëzoni atë të plotësuar deri në fund të aktivitetit. Vlerësimi juaj do të na shërbente për ta përmirësuar projektin tonë në vitet në vazhdim.

Aktiviteti DITËT E KUJTESËS zhvillohet në kuadër të Tetorit Gjerman, në bashkëpunim me OSBE, Fondacionin federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore, Ministrinë e Arsimit dhe partnerë të tjerë brenda dhe jashtë vendit.

Ju urojmë DITË KUJTESE të mbara dhe jemi të gatshëm t’ju ndihmojmë për çdo pyetje apo sqarim që mund t’ju nevojtet.

Jonila Godole
Drejtoreshë e IDMC

Walter Glos
Drejtor i KAS

PROGRAMI
24-28 Tetor, Tiranë

E hënë 24 Tetor 2016, Salla Antigonea / Rogner Hotel TE KUJTOSH APO TË HARROSH TË SHKUARËN	
17:30	Regjistrimi
18:00 – 18:20	Fjala hapëse nga organizatorët: Jonila Godole , Instituti për Demokraci, Media dhe Kulturë (IDMC) dhe Walter Glos , Fondacioni Konrad Adenauer (KAS). Përshëndetje nga Romana Vlahutin , Ambasadore e Bashkimit European në Shqipëri; Anke Holstein , Zëvendësambasadore e Gjermanisë.
18:20 – 18:30	Prezantimi i ekspozitës “Lufta e Ftohtë” nga Ulrich Mähler , Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore
18:30 – 18:45	Fjalimi kryesor nga Agron Gjekmarkaj , Universiteti i Tiranës « Perspektiva Shqiptare si Pjesë e Kujtesës Europiane »
18:45 – 19:30	Shfaqje dokumentari “ Fëmijët e Diktaturës ” regjia nga Besnik Bisha , Universiteti i Arteve.
19:30	Koktej
E martë 25 Tetor, Salla Antigonea / Rogner Hotel KONFERENCA NDËRKOMBËTARE: BALLAFAQIMI ME TË SHKUARËN PËRMES KURRIKULËS	
8:30	Regjistrimi
9:00 – 9:30	Seancë Plenare Moderatore: Jonila Godole, IDMC Nora Malaj , Zëvendësministre e Arsimit dhe e Sportit Genc Pollo , Kryetar i Komisionit Parlamentar të Medias dhe Arsimit Valentina Duka , Historiane, Dekane e Fakultetit të Historisë dhe Filologjisë Romeo Gurakuqi , Historian, Universiteti European i Tiranës
9:30 - 10:30	Paneli I: Zhvillimi i Kurrikulës pas 1990ës – Probleme dhe Sfida Moderatore: Elsa Ballauri, Drejtore e Grupit Shqiptar për të Drejtat e Njeriut Ulrich Mähler , Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore Gerti Janaqi , Drejtor i Institutit për Zhvillimin e Arsimit, Tiranë Radu Preda , President i ICCMER, Bukuresht Vytene Muschick , Eksperte për kurrikulën dhe programet edukative, Lituani
10:30 – 11:00	Pushim kafeje
11:00 - 12:15	Paneli II: Histori e Aplikuar në Europën Lindore Moderatore: Eva Tafili Hyskaj, Universiteti i Tiranës

	<p>Neela Winkelmann, Drejtore e Platformës Kujtesa dhe Ndërgjegja Europiane, Pragë</p> <p>Vincent Lungwitz, Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Prishtinë</p> <p>Kinga Hartmann-Wóycicka, Koordinatorë e Projekteve Gjermano-Polake, Görlitz</p> <p>Karolina Dzielak, Rrjeti Kujtesës dhe Solidaritetit (ENRS), Varshavë</p>
12:15 - 13:00	<p>Paneli III: Histori e Aplikuar në Shqipëri dhe Rajon Moderatore: Gentiana Kera, Universiteti i Tiranës</p> <p>Luljeta Lleshanaku, Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit, Tiranë</p> <p>Enriketa Papa, Universiteti i Tiranës</p> <p>Adis Hukanović, Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Sarajevë</p> <p>Fatmiroshe Xhemalaj, Ambasadore e Shoqatës Europiane të Mësuesve të Historisë (Euroclio) në Shqipëri</p> <p>Bilal Kola, Instituti për Integrimin e ish të Përndjekurve Politikë, Tiranë</p>
13:00 – 13:30	Diskutime dhe përfundime
13:30 – 14:30	Drekë në Hotel Rogner
15:00 – 16:30	<p>Prezantime I: Projekte dhe Iniciativa të Shkollave mbi Diktaturën Moderatore: Enriketa Papa, Universiteti i Tiranës</p> <p>«#throwback», Kolegji “New York”, Tirana</p> <p>«Kundër Besimit Katolik në Mirditë», Gjimnazi i Rrëshenit</p> <p>«Vendet e Kujtesës – Burgu i Spaçit », Viti I, Master, Departamenti i Historisë</p> <p>«Jeta e përditshme në regjimin komunist», Gjimnazi Sami Frashëri, Tiranë</p> <p>«Kupto të shkuarën përmes fotografive familjare», Gjimnazi Isa Boletini, Vorë</p> <p>«Kërkimi në gazetatat komuniste: Procese, rezultate dhe hapje dialogu», OTTONomy</p> <p>«Viktimat e diktaturës», Gjimnazi Çajupi, Tiranë</p> <p>«Studimi: Sindroma e traumës post-komuniste», Trudy Anderson</p>
17:00 – 18:30	<p>dhe Diktatura Shqiptare* la, Gazetar, RTSH</p> <p>Nevila Nika, Universiteti European i Tiranës tor i Institutit Shqiptar të Studimeve Politike, Tiranë t i RTSH & OSBE</p>
<p>E mërkurë 26 Tetor, Salla Tirana, Rogner Hotel</p> <p>KUJTESA SI MISION</p>	
8:30	Regjistrimi
9:00 – 10:30	<p>Prezantime II: Projekte dhe Iniciativa në Fushën e Kujtesës oderatore: Elira Çanga, Prezenca e OSBE në Shqipëri</p> <p>Pjerin Mirdita, “Vendi i Dëshmisë dhe Kujtesës”, Shkodër</p> <p>Migen Qiraxhi, Instituti i Studimeve Politike, Tiranë</p>

	<p>Nehari Sharri, Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Prishtinë Rrapo Zguri & Valbona Bezati, “Observatori Shqiptar i Kujtesës”, IDMC Uran Butka, Drejtor i Institutit të Studimeve shqiptare “Lumo Skëndo” Luigj Mila, Organizata “Drejtësi dhe Paqe”, Shkodër</p>
10:30 – 11:00	Pushim letrar & kafe – Kujtesë autobiografike nga Alma Liço dhe Gjeto Vocaj
11:00 – 12:30	<p>Prezantime III: Projekte dhe Iniciativa për ish të Përndjekurit Moderatore: Jonila Godole, IDMC</p> <p>Bilal Kola, Drejtor i Institutit për Integrimin e ish të Përndjekurve Politikë, Tiranë Simon Mirakaj, Kryetar i Shoqatës së ish të Përndjekurve Politik Demokratë Arjeta Kokalari, Muzeu Musine Kokalari, Gjirokastrë Miran Butka, Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit, Tiranë Filip Guraziu, Nënkryetar i Shoqatës së ish të Përndjekurve Politikë, Shkodër Gëzim Peshkëpia, « Projekti i Spaçit»</p>
12:00 – 13:00	Diskutime dhe Konkluzione
<p>E enjte 27 Tetor, Telekom Albania Community (ish-Blloku) KONKURSI “PYET GJYSHËRIT” - CEREMONIA E SHPALLJES SË ÇMIMEVE</p>	
17:30 – 18:00	Regjistrimi
18:00 – 18:30	<p>Hapja nga Jonila Godole, drejtore e IDMC. Përshëndetje nga Walter Glos, Drejtor i KAS, Blendi Klosi, Ministër i Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, Anke Holstein, Zëvendësambasadore e Gjermanisë dhe Nora Malaj, Zëvendësministre e Arsimit dhe Sporteve</p>
18:30 - 19:30	<p>Prezantimi i punëve më të mira të konkursit dhe vlerësimi i jurisë: Fatos Lubonja (Publicist, gazetar); Eno Popi (Moderator, TV Top Channel); Persida Asllani (Drejtoreshë e Bibliotekës Kombëtare); Eol Çashku (Akademia e Filmit dhe Multimedias “Marubi”); Zamir Kokonozi (Universiteti i Arteve).</p>
19:30	Koktej
<p>E premte 28 Tetor, Xheko Imperial (Carlsberg Hotel) HAPJA E DOSJEVE TË SIGURIMIT – SA MË PARË, AQ MË MIRË</p>	
9:00	Regjistrimi
9:30	<p>Fjalë përshëndetëse nga Walter Glos, Drejtor i KAS; Bernd Borchardt, Ambasadori i Prezencës së OSBE në Shqipëri; Anke Holstein, Zëvendësambasadore e Gjermanisë</p>
9:40 – 10:30	<p>Fjalimet kryesore</p> <p>“Hapja e Dosjeve – Përmbushja e një Detyrimi” Hildigund Neubert, Zëvendëskryetare Bordi, Fondacioni Konrad Adenauer, ish-Komisionere për dosjet e STASI-it, Thüringen, Gjermani</p> <p>“Vonesat e procesit – Pasoja për të ardhmen” Edmond Spaho, Zëvendëskryetar i Parlamentit Shqiptar</p>

	<p>“Hapja e dosjeve të fshehta dhe ndikimi i tyre në ballafaqimin me të kaluarën komuniste” Luljeta Lleshanaku, Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit</p> <p>“E drejta për të vërtetën rreth komunizmit – rasti i Shqipërisë” Gentiana Sula, ish Zëvendësministre e Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë</p>
10:30 - 11:00	Pushim / Kafe
11:00 - 11:30	<p>Paneli I: Viktimat e SIGURIMIT – Trauma psikologjike deri më sot Moderator: Adrian Kati, Qendra Shqiptare e Rehabilitimit për Traumën dhe Torturën</p> <p>Ariel Çomo, Psikiatër, Univeristeti i Tiranës Spitali Qendror Stefanie Knorr, Psikologe, Zyra e Këshillimit „Gegenwind“ për të traumatizuarit nga diktatura në Gjermaninë Lindore Fabian Kati, Antropolog & Regjisor</p>
11:30 - 12:00	<p>Paneli II: Aksesit në të shkuarën – Një mundësi për të mos u humbur Moderator: Ben Andoni, Gazetar</p> <p>Daut Gumeni, ish i përndjekur politik Valjeta Dosti Kaftalli, ish e përndjekur politike Thomas Raufeisen, ish i përndjekur politik, Gjermani</p>
12:00 – 12:30	<p>Prezantimi i ENCIKLOPEDIË Çelo Hoxha, nëndrejtor i Institutit për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit në Shqipëri</p>
13:00	Drekë

PËRSHKRIM I SHKURTËR I AKTIVITETEVE

E hënë, 24 Tetor 2016, 18:00 - 19:00, Salla Antigonea, Hotel Rogner
Ceremonia e hapjes: TE KUJTOSH APO TË HARROSH TË SHKUARËN

Gjatë ceremonisë së hapjes së DITËVE TË KUJTESËS do të përshëndesin organizatorët e aktivitetit, Dr. Jonila Godole (IDMC) dhe z. Walter Glos (KAS), si dhe përfaqësues nga institucionet partnere: znj. Romana Vlahutin, Delegacioni i BE në Shqipëri, znj. Anke Holstein, Ambasada Gjermane si dhe Dr. Ulrich Mähler, Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore, Berlin, i cili do të prezantojë ekspozitën “Lufta e Ftohtë: Shkaqet, Historiku, Pasojat” që do të jetë prezente dhe me akses të lirë gjatë Ditëve të Kujtesës.

Për mbi gjysëm shekulli Shqipëria ka qenë një vend tërësisht i izoluar ndërsa përjetonte një diktaturë të egër staliniste nën regjimin e Enver Hoxhës. Kjo është një arsye që ajo ka qenë pak ose aspak e njohur nga shoqëria perëndimore. Pas viteve 1990, Shqipëria dhe shqiptarët janë identifikuar më shumë me “mjeranët” e Europës, se sa me një komb europiandashës që nuk është thjesht një nocion gjeografik në kontinent. DITËT E KUJTESËS synojnë të nxjerrin nga izolimi atë pjesë të errët të historisë shqiptare, diktaturën enveriste, dhe ta bëjnë atë pjesë të kujtesës së përbashkët europiane. Kjo perspektivë do të prezantohet në fjalimin kryesor, mbajtur nga publicisti dhe studiuesi i njohur, Dr. Agron Gjekmarkaj dhe mban titullin: «**Perspektiva shqiptare si pjesë e kujtesës europiane**».

Shoqërimi muzikor i mbrëmjes do të bëhet nga **Gent Rushi Trio**
Gent Rushi, Accordion / Dritan Hekurani, Double Bass / Emiljani Dhimo, Drums

*

E hënë, 24 Tetor 2016, 18:45 - 19:00, Salla Antigonea, Hotel Rogner
“Fëmijët e Diktaturës”, dokumentar me regji nga Besnik Bisha (Universiteti i Arteve).

Dokumentari “Fëmijët e diktaturës” ka në qendër fatin e katër personave në moshë të ndryshme që lindën dhe kaluan fëmijërinë e tyre në burgje apo vendet e internimit. Ata i përkasin brezave të ndryshëm dhe sjellin për publikun shqiptar dhe të huaj një qasje autobiografike ndaj sistemit. Ky dokumentar, prodhim i IDMC në bashkëpunim me Universitetin e Arteve, Dega Regji, synon të rrisë ndërgjegjësimin kryesisht të brezit të ri mbi pasojat e diktaturës mbi jetën e individit, ku edhe foshnjat dënoheshin sipas ligjeve të kohës si “armiqtë e popullit”.

Ky film do të shfaqet gjatë vitit 2017 në institucione edukative dhe takime publike për të rritur ndërgjegjësimin e shoqërisë shqiptare mbi diktaturën. Dokumentari është i pajisur me titra Shqip dhe Anglisht. Çdo institucion i interesuar të shfaq dokumentarin në aktivite edukative mund të kontaktojë IDMC në office@idmc.al.

FJALIMI KRYESOR

Perspektiva Shqiptare si Pjesë e Kujtesës Europiane

Dr. Agron Gjekmarkaj, Universiteti i Tiranës

Monumentet kryesore të identitetit shqiptar Historia e Skënderbeut, Kanuni i Lek Dukagjinit, Këngët e Kreshnikëve, gjuha shqipe me fillesë Mesharin e Buzukut deri tek letërsia e Kadaresë janë pjesë e kujtesës Europiane sepse janë ngjizur bash nga lëvizja e pllakave tektonike të këtij identiteti. Duhet thënë që Europa ka bërë kronikanin e këtij vendi edhe kur dukej se lidhja me të ishte ndërprerë përgjithmonë. Figurativisht ato kronika shërbyen si spirancë që ndihmuan kthimin pas disa shekujsh!

... 45 vjet me radhë, konkretisht nga 1944 deri më 1990, shkrimi i kronikës u ndërpre. Izolimi, kloni, rojet vigjilente, nata mbi informacionin si dhe shndërrimi i çdo lajmi në propagandë janë lubrifikantë të totalitarizmit, sigurisht edhe të atij që përjetuam ne. Me mijëra vetë janë ekzekutuar me vdekje. Mijëra të tjerë janë burgosur deri në 40 vjet. Një numër i madh personash janë internuar, shpronësuar, privuar nga të drejtat, përdhunuar psikologjikisht dhe fizikisht. Një në tre veta thuhet se u rekrutua si bashkëpunëtor i sigurimit të shtetit. Besimet u ndaluan dhe varfëria e uria rrafshuan sinoret e pabarazisë. Frika themeloi autocensurën dhe udhëhoqi arsyen aq sa ngjan se latinët dy shprehjet “homo homini lupus” dhe “canis canis homo”, sado e rëndë ta pohosh, ngjan t’i kenë bërë për ne.

... (por) historianët shqiptarë merren me retorikën e viteve 1944-1990, me Enver Hoxhën, në përpjekje për t’i gjetur anë pozitive, se një pjesë e tyre janë të indoktrinuar ideologjikisht. Hulumtimi i tyre mbi burgjet, torturat, ekzekutimet, vrasjet në kufi, grabitjet, përdhunimet, dosjet, hetuesitë, sigurimin e shtetit është inekzistent.

Ndaj sot është aq e madhe nevoja jonë që Europa t’i njohë, t’i çertifikojë, t’i pranojë e ruajë siç na ka ruajtur edhe të tjera gjëra ndër shekuj, se mbase fati na bën ndonjë shaka në yryshin që kemi marrë në estetizimin e kimit komunist, sa do nderojmë xhelatët dhe përbuzim heronjtë!

E martë, 25 Tetor 2016, 9:00 – 13:00, Salla Antigonea, Hotel Rogner
Konferenca ndërkombëtare: Ballafaqimi me të shkuarën - Historiografia, mësimdhënia dhe arsimimi

Konferenca ndërkombëtare mbi kurrikulën shkollore në vendet ish komuniste synon të mbledhë së bashku ekspertë vendas dhe ndërkombëtarë që janë të angazhuar në fushën e kujtesës, të kurrikulës apo projekteve të tjera edukative.

21 ekspertë nga Shqipëria, Gjermania, Polonia, Rumania, Çekia, Lituania, Bosnja & Hercegovina, Kosova që do të shkëmbejnë me njëri-tjetrin dhe para një publiku të gjerë përvojën nga vendet e tyre në fushën e arsimit dhe sfidës për ndryshimin e kurrikulave pas rënies së Perdes së Hekurt. Konferenca do të ndiqet nga mësues historie, studentë, gazetarë dhe persona të interesuar për këtë temë.

Debati gjatë tre paneleve të konferencës do të ndiqet nga përfaqësues të lartë të Ministrisë së Arsimit dhe Sportit dhe do të shërbejë si një forum reflektues për përmirësimin e kurrikulës së shkollave shqiptare, një proces i pakryer siç duhet në këto 25 vite demokraci.

*

E martë, 25 Tetor 2016, 17:00 – 18:30, Salla Antigonea, Hotel Rogner
Brezi i ri kundrejt diktaturës shqiptare

Diskutimi në panel “Brezi i ri kundrejt diktaturës shqiptare” organizohet nga Prezenca e OSBE-së në Shqipëri dhe Radio Televizioni Shqiptar (RTSH). Ai synon të nxisë njohjen e së kaluarës totalitare të vendit nga ana e brezit të ri, si dhe debatin mbi të. Për këtë arsye diskutimi me Prof. Afrim Krasniqi dhe Prof. Nevila Nika me audiencën e re do të jetë interaktiv.

Debati do të regjistrohet nga RTSH dhe do të shfaqet gjatë muajit tetor.

E martë, 25 Tetor 2016, 15:00 – 16:30, Salla Antigonea, Hotel Rogner
Prezantimi i projekteve të shkollave

Në kuadër të DITËVE TË KUJTESËS, në periudhën janar – korrik 2016, IDMC mori kontakt me një sërë shkollash dhe mësues historie në gjithë vendin, për të mësuar nga afër shqetësimet dhe nevojat e tyre në lidhje me rritjen e interesit të nxënësve për këtë temë. Në kuadër të aktivitetit, do të prezantohen projektet fituese të shkollave nga gjithë vendi.

- 1) Projekti «**#throwback**», **Kolegji “New York” në Tiranë**, udhëhequr nga mësuese Anila Beshaj, me pjesëmarrjen e nxënësve: *Enis Lalmi, Erisa Ganellari, Grejdi Meta, Sara Kosturi*. Projekti konsiston në një ndërthurje midis imazhit grafik dhe videos. Tema e zgjedhur lidhet në mënyrë direkte me regjimin e kohës, duke pasqyruar me vërtetësi të gjitha anët e errëta të tij.
- 2) «**Kundër Besimit Katolik në Mirditë**», **Gjimnazi i Rrëshenit**, udhëhequr nga mësuese Marie Brozi. Tema është zgjedhur si e tillë, sepse katolicizmi në Mirditë është parë si pjesë e pandarë e jetës shoqërore, kulturore e arsimore. Projekti parqet humbjen e vlerave kishtare, muzeale, artistike e kulturore në Mirditë.
- 3) «**Vendet e Kujtesës – Burgu i Spaçit**», Viti I, Master, Departamenti i Historisë, udhëhequr nga Dr. Enriketa Papa. Studentët sjellin reflektimin e tyre mbi vizitën studimore organizuar nga IDMC më 18 Shkurt 2016, në ish-burgun e Spaçit.
- 4) «**Jeta e përditshme në regjimin komunist**», Gjimnazi Sami Frashëri, Tiranë, udhëhequr nga mësuese Elmira Gjonaj me pjesëmarrjen e nxënësve: *Kristiana Ndoi, Zhaklina Elezaj, Sonja Memaj, Livia Gjonaj, Aldi Hidi, Xhesilda Mehmeti, Andi Bozgo*. Projekti synon të njohë të rinjtë me realitetin e jetës së përditshme gjatë diktaturës dhe pasojat e saj, për të garantuar një të ardhme më të sigurt.
- 5) «**Kupto të shkuarën përmes fotografive familjare**», Gjimnazi Isa Boletini, Vorë, udhëhequr nga mësuese Vojsava Kumbulla dhe Renata Fetah me përfshirjen e nxënësve dhe prindërve në projekt. Projekti synon të pasqyrojë fuqinë e propagandës komuniste për të maskuar fytyrën e vërtetë të tyre me qëllimin e vetëm adhurimin, përluljen, respektin ndaj liderit dhe pushtetit.
- 6) «**Kërkimi në gazetatat komuniste: Procese, rezultate dhe hapje dialogu**», drejtuar nga Prof. Lori Amy, OTTONomy, me pjesëmarrjen e studentëve nga Universiteti New York Tiranë dhe Departamenti i Gazetarisë.
- 7) «**Viktimat e diktaturës**», Gjimnazi Çajupi, Tiranë, udhëhequr nga mësuese Ina Kasimati. Projekti njeh të rinjtë me viktimat e diktaturës dhe dënimet e tyre.
- 8) «**Studimi: Sindroma e traumës post-komuniste**», nga Prof. Trudy Anderson. Studimi paraqet rezultatet e një ankete mbi qëndrimet e të rinjve ndaj periudhës komuniste dhe ndikueshmërinë e tyre nga ajo periudhë.

**E mërkurë 26 Tetor, 9:00 – 13:00, Salla
Tirana, Hotel Rogner
KUJTESA SI MISION – Prezantimi i institucioneve të kujtesës**

Cilat janë institucionet që merren me trajtimin e diktaturës në Shqipëri dhe rajon? Në cilat fusha punojnë ato? Cilat janë projektet konkrete që kanë ndërmarrë në vitet e fundit? Si mund të krijohet një rrjet më eficient bashkëpunimi mes tyre për t'i shërbyer kauzës së Kujtesës si mision? Këto dhe pyetje të tjera do të jenë në qendër të prezantimeve ditën e enjte. Takimi në kuadër të DITËVE TË KUJTESËS synon të shërbejë si një urë lidhëse mes aktorëve të interesuar në ndërgjegjësimin e rinisë dhe shoqërisë mbi shkaqet dhe pasojat e diktaturës në Shqipëri dhe jashtë saj.

Pjesëmarrës në këtë aktivitet do të jenë institucionet:

Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit, Tiranë
 Instituti për Integrimin e ish të Përndjekurve Politikë, Tiranë
 Shoqata e ish të Përndjekurve Politik Demokratë, Tiranë
 Shoqata e ish të Përndjekurve Politikë, Shkodër
 “Vendi i Dëshmisë dhe Kujtesës”, Shkodër
 Instituti i Studimeve Politike, Tiranë
 Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD), Prishtinë
 Instituti i studimeve shqiptare "Lumo Skëndo"
 Organizata “Drejtësi dhe Paqe”, Shkodër
 Muzeu Musine Kokalari, Gjirokastër
 Grupi organizator për “Projektin e Spaçit”
 Instituti për Demokraci, Media & Kulturë (IDMC)

*

**E mërkurë 26 Tetor, 10:30 – 11:00, Salla Tirana, Hotel Rogner
Lexime nga autobiografite e dëshmitarëve të kohës**

Aktorë të rinj do të lexojnë pjesë të shkurtra nga autobiografite e dy autorëve: **Alma Liço** dhe **Gjeto Vocaj**. Në librin "Krahë të Këputur", Alma Lico përshkruan kalvarin e saj të vuajtjeve në diktaturën komuniste. Ajo u internua së bashku me familjen e saj në moshën 10-vjeçare dhe u detyrua të jetojë në kushte të vështira mbijetese. Gjeto Vocaj flet në librin e tij "Takim fatal me diktatorin" për takimin me diktatorin Enver Hoxha dhe mënyrën si ndryshoi për keq jeta e tij si mësues në dekadat pasuese.

IDMC organizon vazhdimisht lexime të autorëve ish të përndjekur gjatë regjimit komunist me pjesëmarrje të brezit të ri. Kur shoqëria hesht për të shkuarën, kur mungojnë vendet muzeale që dokumentojnë krimet e diktaturës, letërsia autobiografike dhe kujtimet e dëshmitarëve të kohës mbeten të vetmet dëshmi të gjalla dhe shërbejnë si vende kujtese.

**E enjte 27 Tetor, 18:00 – 20:00, Telekom Community Store (ish-Blloku)
KONKURSI “PYET GJYSHËRIT” - CEREMONIA E ÇMIMEVE**

Konkursi me titull “PYET GJYSHËRIT” u shpall më 18 Maj 2016 për të rinj mbi 15 vjeç. Ai i ftoi ata të reflektonin përmes punimeve kreative në *Multimedia* për histori, përvoja dhe përjetime familjare gjatë diktaturës në Shqipëri. IDMC përmes këtij projekti synonte të mundësonte një shkëmbim dhe përballje midis brezave, një proces ky i munguar në dy dekadat e fundit. Edhe pse diktatura në Shqipëri ka qenë ndër më të ashprat në Evropën Juglindore, ende të rinjtë shqiptarë nuk e njohin periudhën e errët komuniste.

Përmes konkurseve kreative, IDMC synon të thyejë amnezinë shoqërore në lidhje me diktaturën, duke mbështetur dhe motivuar brezin e ri të bëjë pyetjet e munguara.

Konkursi “PYET GJYSHËRIT” është mbështetur nga Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë si dhe Ministria e Arsimit dhe Sporteve. Më 2016 IDMC organizoi konkursin “Lindur në 90-ën: Zbulo të shkuarën, krijo të ardhmen”, i cili u mbyll me sukses më 22 Tetor 2015 me dhjetë fitues në 3 kategori: *ese dhe letërsi, multimedia dhe arte figurative*.

Këtë vit do të shpallen 6 fitues nga juria dhe 1 fitues nga publiku përmes klikimeve të punimeve të hedhura online në faqen zyrtare të IDMC në FaceBook.

Juria e këtij viti:

Fatos Lubonja (Publicist, gazetar);
Persida Asllani (Drejtoreshë e Bibliotekës Kombëtare);
Eol Çashku (Akademia e Filmit dhe Multimedias “Marubi”);
Eno Popi (Moderator, TV Top Channel);
Zamir Kokonozi (Universiteti i Arteve).

**E premte 28 Tetor, 9:00 – 13:00, Xheko Imperial (Carlsberg Hotel)
HAPJA E DOSJEVE TË SIGURIMIT – SA MË PARË, AQ MË MIRË**

Në Maj 2015, një çerek shekulli pas rënies së sistemit komunist, Shqipëria ka përfunduar debatin mbi meritën e hapjes së Dosjeve të Komunizmit. Por pas më shumë se një viti që Parlamenti i Shqipërisë miratoi hapjen e e dosjeve të shërbimit sekret në periudhën e komunizmit nuk ka asnjë shenjë të zbatimit të tij. Institucioni përgjegjës për zbatimin e tij nuk është krijuar ende.

Në këtë kontekst, aktiviteti që zhvillohet më 28 tetor në kuadër të DITËVE TË KUJTESËS ka për qëllim vetëdijësimin për implementimin e ligjit dhe për të ushtruar presionin e nevojshëm ndaj Parlamentit dhe aktorëve të tjerë të rëndësishëm. Dilemës se sa emergjente është hapja e dosjeve që shqiptarët të njihen me të shkuarën e tyre do t'i japin përgjigje ekspertë të njohur ndërkombëtarë, duke sjellë edhe eksperiencën e vendeve të tjera që e kanë kaluar tashmë këtë proces.

MEMORY LAYO

Institute for Democracy Media & Culture

Institut Châbrine për Krimin dhe Paqen e Komunitetit

Konrad Adenauer Stiftung

**HAPJA E DOSJEVE
TË SIGURIMIT**

SA MË PARË, AQ MË MIRË

28 TETOR 2016

EKSPOZITA SHOQËRUESE PËRGJATË DITËVE TË KUJTESËS 2016

24 – 26 Tetor, Salla Antigonea & Tirana, Rogner Hotel
Hyrje e lirë për publikun gjatë DITËVE TË KUJTESËS

Në kuadër të kësaj jave do të ketë tre ekspozita me akses të lirë për publikun e gjerë:

Ekspozita “Lufta e Ftohtë: Shkaqet, historia, pasojat” sjell momentet kryesore të marrëdhënieve Lindje-Perëndim gjatë viteve 1945 – 1991, pra, nga përfundimi i Luftës II Botërore deri në shpërbërjen e Bashkimit Sovjetik. Ekspozita është një bashkëpunim i Kolegjit Berlinez “Lufta e Ftohtë” me Fondacionin Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore. Ekspozita tregon me foto dhe fakte konfliktet mes shoqërive të përfshira gjatë Luftës së Ftohtë dhe pasojat e kësaj lufte deri më sot.

Në mënyrë që të jetë sa më afër publikut shqiptar, ekspozitës origjinale i janë bashkangjitur edhe katër postera mbi pjesëmarrjen e Shqipërisë gjatë Luftës së Ftohtë, me fakte dhe foto pak të njohura nga publiku i gjerë, përgatitur nga Prof. Dr. Petrit Nathanaili, Departamenti i Historisë, Universiteti i Tiranës. Kjo ekspozitë vjen në Shqipëri si bashkëpunim i Fondacionit Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës në Gjermaninë Lindore me IDMC dhe synon të jetë në përdorim të shkollave dhe mjedisit universitar, si ekspozitë e lëvizshme për gjithë të interesuarit.

*

Muzeu i Memories është një projekt i ideuar dhe realizuar nga Instituti i Studimeve Politike dhe i mbështetur nga Ministria e Kulturës për ndërtimin e një muzeu virtual në kujtim të krimeve dhe viktimave të komunizmit. Faqja në internet përbëhet nga disa rubrika që përshkruajnë burgjet, kampet e përqendrimit, jetën sociale në komunizëm, luftën ndaj artit dhe fesë si dhe gjyqet special dhe torturat ndaj të burgosurve.

(www.muzeuimemories.info)

*

«A night of a Regime“ 5 fotografi nga Antonio Fantasia

SHTOJCË

Prezantimi i institucioneve pjesëmarrëse

IDMC - Instituti për Demokraci, Media & Kulturë është një organizatë e pavarur, jo-fitimprurëse dhe joqeveritare me qendër në Tiranë, e cila frymëzon dhe mbështet projekte me qasje ndërdisiplinare për të studiuar, kuptuar dhe promovuar zhvillimin e vlerave demokratike, rolin dhe impaktin e medias e të kulturës brenda dhe jashtë vendit. Aktiviteti i saj synon të shtrihet në tre fusha të rëndësishme: demokracia, media dhe kultura. Këtë mision IDMC merr përsipër ta kryejë përmes përfshirjes qytetare, veçanërisht të brezit të ri, sepse ne mendojmë që të rinjtë meritojnë më shumë hapësirë dhe orientim për të qenë pjesëmarrës aktivë në proceset e politikëbërjes.

Kontakt

IDMC - Instituti për Demokraci, Media & Kulturë
Rruga e Elbasanit, Pll. Edil Alit
Kati 2, Zyra 213/1, Tiranë
Tel: +355 44521899
Email: office@idmc.al

KAS- Fondacioni Konrad Adenauer është një fondacion politik, i cili i qëndron pranë Unionit Kristian-Demokrat të Gjermanisë. Konrad Adenauer (1876-1967), si bashkëthemelues i Unionit Kristian-Demokrat dhe si kancelar i parë i Republikës Federale Gjermane, bashkoi në një traditat kristiane, sociale, konservative me ato liberale. Emri i tij është simbol për rindërtimin demokratik të Gjermanisë, për pozicionimin e politikave të saj të jashtme në një bashkësi vlerash transatlantike, për vizionin e një Europe të bashkuar dhe për orientimin ndaj ekonomisë sociale të tregut. Trashëgimia e tij shpirtërore është për ne, detyrë dhe zotim njëkohësisht.

Kontakt

KONRAD-ADENAUER-STIFTUNG
ZYRA PËR SHQIPËRINË
Blv. "Dëshmorët e Kombit"
Kulla Binjake 1, Kati 11, Zyra A3
Tiranë, Shqipëri
Telefon +355 4 22 66 525
info.tirana@kas.de

Fondacioni Federal për Studimin e Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore, kontribuon nëpërmjet mbështetjes kërkimore dhe projekteve të veta (duke përfshirë ekspozita dhe publikime) për një rivlerësim kritik të shkaqeve, historisë dhe pasojave afatgjata të diktaturës komuniste në pjesën gjermane të okupuar nga sovjetikët dhe më vonë në Evropën Lindore. Në përputhje me Aktin e saj të Themelimit, Fondacioni punon për të mbajtur gjallë kujtimin e padrejtësive që i është bërë viktimave të lënë pas, të promovojë një demokraci të fortë, procesin e bashkimit të Gjermanisë, si dhe një konsensus anti-totalitar në të gjitha shoqëritë. Njëkohësisht, Fondacioni bashkëpunon ndërkombëtarisht me një numër projektesh që hetojnë dhe rivlerësojnë diktaturën. Fondacioni organizon gjithashtu panele diskutimi dhe konferenca përsa i përket çështjes si dhe promovon publikimet dhe dokumentarët e ndryshëm.

Kontakt

Tel. +49 (0)30 3198950

Fax +49 (0)30 319895210

buero@bundesstiftung-aufarbeitung.de

<http://www.bundesstiftung-aufarbeitung.de/>

*

Prezenca e Organizatës për Siguri dhe Bashkëpunim në Evropë (OSBE) ka një qasje gjithëpërfshirëse ndaj sigurisë që përfshin çështje politiko-ushtarake, ekonomike dhe mjedisore si dhe aspektin njerëzor. Për këtë arsye ajo trajton një gamë të gjerë të çështjesh që lidhen me sigurinë, kontrollin e armëve, të drejtat e njeriut, minoritetet etnike, demokratizimin, strategjitë policore, luftën kundër terrorizmit dhe aktivitetet ekonomike dhe mjedisore.

Të 57-të shtetet anëtare gëzojnë të njëjtin status dhe vendimet merren me një konsensus politik, jo me baza ligjore të detyrueshme. Prezenca e OSBE-së në Shqipëri është me seli në Tiranë. Prezenca udhëhiqet nga Ambasadori Bernd Borchert dhe ka një staf prej 21 punonjësish ndërkombëtarë dhe 64 punonjës vendas.

Kontakt

OSCE Presence in Albania

Sheshi "Italia", Tirana

Office: +355 4 223 59 93

Fax: +355 4 223 59 94

pm-al@osce.org

Ambasada Gjermane në Shqipëri është përfaqësuesja më e lartë e politikës gjermane që operon në Tiranë qysh pas rrënies së sistemit komunist. Veprimtaria e saj shtrihet në sektorin publik, atë ekonomik, sektorin e zhvillimit të politikave, sektorin kulturor, media etj. Ambasada koordinon projektet gjermano-shqiptare të bashkëpunimit për zhvillim në fushat e furnizimit me ujë dhe kanalizimeve, energjisë, zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik, bujqësisë, trajnimit profesional si dhe mbrojtjes së mjedisit dhe klimës si dhe vëzhgon dhe mbështet zbatimin e suksesshëm të projekteve për zhvillim, financiar nga taksat gjermane. Ambasada Gjermane është mbështetëse dhe financuese e projekteve të ndryshme që mbahen në Shqipëri.

Kontakt

Rruga Skënderbej, Nr. 8
1001 - Tiranë, Shqipëri
Telefon: +355 (0) 4 2274 505
Telefax: +355 (0) 4 2232 050
E-mail: info@tira.diplo.de

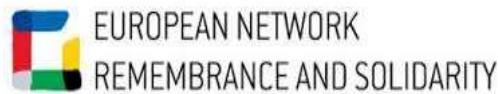

*

Delegacioni i Bashkimit Evropian në Republikën e Shqipërisë është një mision diplomatik i përhershëm. Delegacioni u krijua në vitin 1993, kur Komisioni Evropian vendosi të zgjerojë Zyrën e tij me Të Dërguar Special, në një Delegacion të plotë i cili reflektonte zhvillimet demokratike pozitive të cilat ndodhen në atë kohë. Detyrat kryesore të Delegacionit janë: Lehtësimi i zhvillimit të marrëdhënieve politike dhe ekonomike ndërmjet BE-së dhe Shqipërisë, në kuadrin e procesit të Stabilizim Asociimit, e cila është strategjia që ndihmon Shqipërinë në rrugën e saj drejt integritimit në BE. Menaxhimi i programeve të asistencës së BE-së. Shpërndarja e informacionit mbi BE-në, informimi i publikut të gjerë shqiptar, vendimarrësit dhe opinion-berësit lidhur me procesin e integritimit, institucionet e BE-së dhe politikën e saj.

Kontakt

Delegacioni i Bashkimit Evropian
Rruga: Papa Gjon Pali II,
ABA Business Centre, kati 17, Tiranë
Tel. + 355 42 22 83 20 c: + 355 69 70 65 257

Rrjeti Evropian i Kujtesës dhe Solidaritetit u krijua nga ministritë e kulturës të Gjermanisë, Hungarisë, Polonisë dhe Sllovakisë. Në vitin 2014 rrjetit iu bashkua edhe Rumania. Qëllimi i tij është të

dokumentojë dhe promovojë studimin e historisë së vendeve për shekullin e 20 dhe kujtesën për të. Fushat e interesit fokusohen në kohën e regjimeve diktatoriale, luftave dhe qëndrimeve ndaj shtypjes. Organizata mbështet kërkimin akademik, projektet edukative, dhe ngjarjet promovuese përmes një rrjeti ndërkombëtar të shkollave dhe institucioneve partnere të ENRS. Aktivitetet e rrjetit ndihmojnë në rritjen e marrëdhënieve më të mira midis shoqërive evropiane duke diskutuar të kaluarën e përbashkët.

Kontakt

European Network Remembrance and Solidarity
ul. Wiejska 17/300-480 Warsaw, Poland
phone: +48 22 891 25 00
email: office@enrs.eu

*

Platforma Evropiane e Kujtesës dhe Koshiencës është një organizatë ndërkombëtare joqeveritare dhe jofitimprurëse, një shoqatë e personave juridikë të themeluar në bazë të Kodit Civil të Republikës së Çekisë. U themelua më 10 Tetor 2011 në Pragë nga 20 anëtarë themelues nga

12 vende të Bashkimit Evropian. Platforma tani ka bërë së bashku 51 institucione private dhe publike dhe organizata të ndryshme nga 18 vende. Platforma është aktive në kërkim shkencor, dokumentim, ngritjen e vetëdijes dhe edukimit rreth regjimeve totalitare që ishin në vende të Evropës në shekullin e 20. Krijimi i Platformës Evropiane të Kujtesës dhe Koshiencës u miratua nga Parlamenti Evropian dhe nga Këshilli i Bashkimit Evropian. Përsa i përket anëtarëve, Platforma përfaqëson të paktën 200.000 qytetarë evropianë dhe më tepër se 1.100.000 qytetarë të Amerikës së Veriut me rrënjë evropiane.

Kontakt

Platform of European Memory and Conscience
Londýnská 43, 120 00 Praha 2 Czech Republic
Managing Director
Dr. Neela Winkelmann
tel.: +420-222 561 053
e-mail: director@memoryandconscience.eu

Forum Ziviler Friedensdienst (forumZFD) është themeluar më 1996 dhe është një organizatë jofitimprurëse. Vizioni i saj është siguria e botës do të mund t'i zgjidhë konfliktet pa dhunë. Ata përpiqen për një kulturë kundër dhunës, ku konfliktet do të trajtohen në mënyrë konstruktive me qëllim sigurimin e një paqe të qëndrueshme dhe të drejtë. E financuar kryesisht nga Programi Civil për Sigurimin e Paqes nga qeveria gjermane, aktualisht ka projekte që veprojnë në Lindjen e Mesme, Azinë Juglindore dhe Ballkanin Perëndimor (Bosnjë dhe Hercegovinë, Kosovë, Maqedoni dhe Serbi). Përveç kësaj forumZFD implementon proojekte në nivel komunal për të menaxhuar konfliktet civile. Në Kosovë forumZFD është present që nga 2000 me një tematikë që fokusohet (1) Ballafaqimin me të kaluarën dhe (2) Edukimi për paqen.

Kontakt

Forum Civil Peace Service | Forum Ziviler Friedensdienst e. V. (forumZFD)
 Nehari Sharri
 Programme Manager | Prishtina office (Program Western Balkans)
 Sejdi Kyeziu 16 - Pejton | 10000 Prishtina | Kosovo
 Phone +381 38 749 065 | Mobil +386 49 307 187
sharri@forumzfd.de |
<http://www.forumzfd.de/en>

*

MemorInmotion, mjet pedagogjik në kulturën e kujtesës.

Pas disa workshope-ve të suksesshëm në Bosnjë dhe Hercegovinë duke arritur më tepër se 150 të rinj, mësues dhe arsimtarë forumZED dhe EUROCLIO-HIP BiH ftojnë pedagogë dhe ekspertë në fushën e historisë dhe kujtesës të kontribuojnë sipas ideve, vizionit dhe kompetencave në zhvillimin e materialeve pedagogjike për MemorInmotion, Mjet pedagogjik për kulturën dhe kujtesën. MemorInmotion wshtw ndërtuar si një udhëzues për mësues, profesorë dhe arsimtarë, duke punuar me pjesëmarrës të moshës 16 deri në 25 vjeç,

Kontakt

Adis Hukanović
 Forum Civil Peace Service / Forum Ziviler
 Friedensdienst e.V. (forumZFD)
 Project Coordinator | Sarajevo office
 Branilaca Sarajeva 19B | 71000 Sarajevo |
 Bosnia and Herzegovina
 Phone +387 (0) 33 221 956 | Mobil +387 (0)
 61 466 535
hukanovic@forumzfd.de
www.forumZFD.de

EUROCLIO Shoqata Evropiane e Historisë Edukuese është një umbrellë për më tepër se shtatdhjetë organizata të historisë, trashëgimisë dhe edukimit të qytetarëve por edhe e organizatave të tjera që veprojnë në këtë fushë. Organizata u themelua në 1992 me kërkesë të Këshillit të

Evropës. Që atëherë EUROCLIO ka punuar në shumë vende evropiane dhe me gjerë në një larmi të madhe çështjesh që lidhen me të mësuarin dhe mësime të historisë. Një fokus të veçantë ka patur në ato vende të transformimit politik, në veçanti në vendet me konflikte etnike dhe fetare si Bullgaria, Estonia, Letonia, Rumania, Rusia dhe Ukraina. Ajo gjithashtu ka punuar në vende ku ka patur konflikte të dhunshme koheve të fundit si Jugosllavia, Qipro, Libani dhe Kaukazi.

Kontakt

Riouwstraat 139, 2585HP The Hague

Phone: (31) 070-3817836

Email: secretariat@euroclio.eu

*

VENDI I DËSHMISË DHE I KUJTESËS

Slogani: MOS HARRONI TË KUJTONI!

“Vendi i Dëshmisë dhe i Kujtesës” është i pari Vend Kujtese Historike (*Site of Historical Memory*) në rang kombëtar i cili përkujton viktimat, metodat, torturat e ushtruara nga regjimi komunist mbi mijëra të pafajshëm. Sot ndërtesa është rikonceptuar si një vend kujtese ku pjesa më kulmore janë qelitë origjinale të paraburgimit (të quajtura nga vetë të dënuarit *biruca* për përmasat e tyre shumë të vogla dhe dritën e pakët). Misioni i tyre është të kujtojnë të kaluarën, por jo vetëm.... kërkojnë të rindërtojnë një pjesë të historisë për të cilën akoma flitet pak dhe mbi të gjitha t’i drejtohen gjeneratave të reja, që të edukohen e të ndërgjegjësohen ndaj gabimeve të së shkuarës, që të mos përsëriten më në të ardhmen.

Kontakt

Pjerin Mirdita

pjerinmirdita@icloud.com

Instituti i Studimeve për Krimet dhe Pasojat e Komunizmit (ISKK) ka për detyrë të studiojë dhe të vlerësojë objektivisht krimet dhe dëmet e komunizmit në Shqipëri, t'i zbardhë dhe t'i dëshmojë ato në mënyrë të dokumentuar dhe të pakontestueshme. Stafi ynë përbëhet prej 15 specialistësh. Aktualisht puna jonë, përveç sensibilizimit të shoqërisë për krimet e komunizmit, është përqëndruar në dëshmitë gojore dhe materiale të të mbijetuarve nga diktatura dhe, sidomos, në punën kërkimore nëpër arkivat zyrtare.

INSTITUTI I STUDIMEVE PËR KRIMET DHE PASOJAT E KOMUNIZMIT

Kontakt

Rr: "G.W.Bush" Nr. 1, Tiranë

Tel/Fax: 042255442

E-mail: info@iskk.gov.al

*

Instituti Integrimit Ish Përndjekurve Politikë

Asnjë komb që aspiron dhe projekton të ardhmen me vlerat e demokracisë, paqes dhe kohezionit social, nuk mundet dhe nuk duhet të lejojë fshirjen e një kalvari dhimbjesh me përmasa të tilla. KUJTESA si një mision imediat, do të përcjellë në brezat pasardhës mesazhin e shenjtë që historia e një kombi shkruhet mbi të kaluarën. *Aktivitet e zhvilluara nga IIPP* përfshijnë: aktivitet përkujtimor në ditën e masakrës komuniste në dt 22 shkurt pranë Ambasadës Sovjetike; Ceremoni përkujtimore dhe vendosje monumenti Përkujtimor në Kampin Famëkeq të Tepelenës; Inagurimi i Memorialit në nder dhe respekt të Martirëve të Lirisë në rrethin e Matit, në 15 Korrik 2016; promovime të librave në memorie të historive dhe figurave antikomuniste, etj.

Kontakt

Bilal Kola

bkola@kh-lawfirm.com

info@ishperndjekurit.gov.al

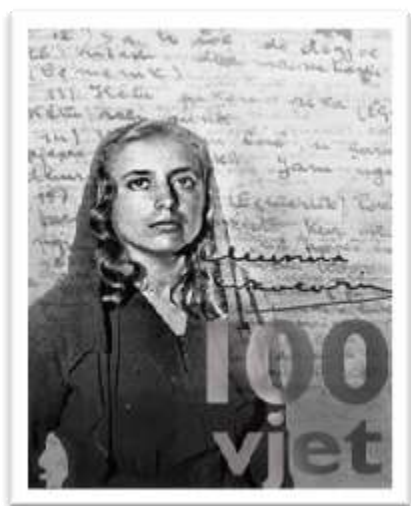
Instituti i Studimeve Politike ka realizuar dy projekte virtual tashmë të njohura dhe publikuara në internet në lidhje me të kaluarën komuniste. Projekti i parë titullohet www.muzeuimemories.info është një projekt i ideuar dhe realizuar nga Instituti i Studimeve Politike dhe i mbështetur nga Ministria e Kulturës për ndërtimin e një muzeu virtual në kujtim të krimeve dhe viktimave të komunizmit. Edhe projekti i dytë Luginë e Qëndresës www.luginaeqendreses.al është realizuar nga Instituti i Studimeve Politike (www.isp.com.al), me mbështetjen e Ministrisë së Kulturës. Ky projekt synon të nxisë reflektimin dhe dialogun mbi të kaluarën. Ai paraqet për herë të parë historinë dramatike të Spaçit, rezistencën, jetën dhe organizimin e tij.

Kontakt

Instituti i Studimeve Politike,
Afrim Krasniqi, Drejtor Ekzekutiv
afrimkrasniqi@gmail.com
Sheshi "Avni Rustemi",
Rruga "Hoxha Tahsim", Pall."Vjero", Tirana
Email: contactaips@gmail.com
web: www.isp.com.

*

Shoqata "Muzeu Musine Kokalari"

Misioni i kësaj shoqate është organizimi i aktiviteteve kulturore, përkujtimore dhe promovuese për figurën e shkrimtares dhe disidentes Musine Kokalari dhe viktimave të dikaturës komuniste në Shqipëri dhe më gjerë. Ngritja e Muzeut Musine Kokalari si një kujtesë historike për aktivitetin atdhetar e shoqëror të familjes Kokalari, publikimi i dorëshkrimeve të shkrimtares, studiueses dhe politikanës Musine Kokalari. Qëllimi është njohja sa më shumë e figurës së saj prej atyre që s'e njohin, nxitja për ta studiuar me shumë veprën e saj ata që janë të interesuar

Kontakt

Arjeta Kokalari
akokalari@gmail.com

Shoqata e ish të Përndjekurëve Politikë të Shqipërisë me qendër në Shkodër

Shoqata synon përkujdesje materiale dhe morale për shtresën e ish të perndjekurve politike, si dhe edukimin e brezave të rinj me 'Kujtesën Historike' të krimeve të diktaturës komuniste në Shqipëri. Në aktivitetet e shoqatës përfshihen: Aktivitete të përvitshme kushtuar demonstratës së parë antikomuniste në Shqipëri (14 Janar 1990); konkurs kombëtar për seleksionimin e modelit të monumentit në kujtim të krimeve të komunizmit, promovime të librave të fushës së 'Kujtesës historike të krimeve të komunizmit; vizita tematike dhe aktivitete të përvitshme në kujtim të viktimitave të komunizmit

Kontakt

Filip Guraziu,
fguraz17@gmail.com
Lagjia nr.4, Rruga '13 Dhjetori'
nr. 1 Shkoder.
Cel. 0685156103 (0699422133)
E-mail: fguraz17@gmail.com

*

Shoqata e ish të Përndjekurëve Politik Demokrat të Shqipërisë

Shoqata e ish të Përndjekurëve Politik Demokrat të Shqipërisë ka si detyrim parësor aktivitete ceremoniale dhe konferenca studimore në kujtim të martirëve të diktaturës komuniste. Vëmendje e veçantë i kushtohet edhe demaskimeve dhe arrestimeve brenda kampeve të internimit në rrethin e Lushnjës. Në veçanti, rekomandohet që kampi i Tepelenës ku kanë vdekur 400 fëmijë të kthehet në muzeun e kujtesës dhe të jenë të vizituara nga studentë e turistë. Për shoqatën e ish të Përndjekurëve Politik Demokrat të Shqipërisë, dënimi i fëmijëve në bazë të nenit 1 të ligjit 649 dt.10 janar 1949 është një rast unikal. Nuk duhet të harrohen asnjëherë dënimi i fëmijëve dhe trajtimi i te internuarve nëpër kampet e internimit Tepelene, Turan, Berat, Porto Palermo. Mjaft e rëndësishme është edhe ballafaqimi me të kaluarën dhe paraqitja në libra shkollorë nëpërmjet fakteve.

Kontakt

Simon Mirakaj
Kryetar i Shoqatës
Bul.Dëshmoret e Kombit
Pranë KLSH.
Mail: simonmirakaj@yahoo.com
Cel : 0699967183,0662086278

Instituti për hetimin e Krimeve të Komunizmit dhe Kujtesës së Dëbimit Rumun (IICCMER) është një strukturë e themeluar në vitin 2005 nën koordinimin e Kryeministrit. Roli i tij konsiston, para së gjithash, në menaxhimin dhe analizë shkencore të periudhës totalitare dhe pasojave e saj. Së dyti, IICCMER mbështet krijimin dhe zbatimin e mjeteve mësimore në një fund përkujtimor, duke kontribuar kështu në artikullimin e kontekstit në të cilin vlerat dhe të drejtat themelore pranohen nga shoqëria jonë post-totalitare. E fundit por jo më pak e rëndësishme, Instituti mbledh, arkivon dhe publikon dokumente që lidhen me kujtesën e dëbimit rumun.

Kontakt

13-19 Alecu Russo Street, 5th floor,
ap. 11, district 2, Bucharest
T: + 40 21 316 7565/+ 40 21 316 7557
F: + 40 21 316 7552
office@iiccmr.ro

*

Qendra Shqiptare për Rehabilitimin e Traumës dhe Torturës (ARCT) është themeluar në vitin 1994 dhe përfaqëson një organizatë jo-fitimprurëse, jo-politike dhe organizata joqeveritare, hartimin dhe zbatimin e programeve që synojnë "duke kontribuar në ndërtimin e një shoqërie demokratike, pa përdorimin e torturës dhe drejtësia sociale në një vend ku persekutimi i fuqishëm politik është parë për një kohë të gjatë periudhë, gati 50 vjet të shekullit të 20-të ". Me një Komponenti Rehabilitimit të konsoliduar (në emër të mbështetjes për ish të burgosurit politik), ARCT ka zgjeruar programet e parandalimit të torturës në të gjitha vendet e privimit të lirisë: komisaritet e policisë, burgjet dhe vendet e paraburgimit, spitalet psikiatrike, azilit dhe qendrat e paraburgimit, ofrimin e ndihmës dhe një dritare e mundësive në emër të viktimave

Kontakt

Rr. Kont Urani Nr. 10
Tiranë, Shqipëri
0035542239121
<http://www.arct.org>

Gegenwind Beratungsstelle Projekti ka filluar në dimër të vitit 1995 dhe qendra e këshillimit për të traumatizuarit politikë të ish RDGJ u themelua në vitin 1998. Ajo fokusohet në ndihmesën dhe përkrahjen e viktimave të persekutimit, burgimit, shtypjes dhe dhunës psikologjike nga ish-diktatura e RDGJ dhe ofron për ta këshilla psikoterapeutike. Qendra e Këshillimit merr mbështetje dhe sponsorizohet nga Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste në Gjermaninë Lindore, nga Senati i Berlinit, shoqata "Freien Wohlfahrtsverbände" ("Shoqatat e Lirë Welfare").

Kontakt

Bredowstr. 36

10551 Berlin-Moabit

Tel 030 | 39 87 98 11/12

Fax 030 | 39 87 98 13

kontakt@beratungsstelle-gegenwind.de

www.beratungsstelle-gegenwind.de

Lista e pjesëmarrësve

Grada	Name	Surname	Institution	Address
	Adis	Hukanović	Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD)	Sarajevë
	Adrian	Kati	Qendra Shqiptare e Rehabilitimit për Traumën dhe Torturën	Tiranë
Prof.	Afrim	Krasniqi	Instituti Shqiptar i Studimeve Politike	Tiranë
Dr.	Agron	Gjekmarkaj	Departamenti i Letërsisë, UT	Tiranë
	Anila	Beshaj	Gjimnazi "New York"	Tiranë
	Anke	Holstein	Ambasada e Gjermanisë në Shqipëri	Tiranë
	Ariel	Çomo	Universiteti i Tiranës	Tiranë
	Arjeta	Kokalari	Muzeu "Musine Kokalari"	Gjirokastër
	Ben	Andoni	Gazetar	Tiranë
	Bernd	Borchardt	Prezenca e OSBE-së në Shqipëri	Tiranë
	Besnik	Bisha	Universiteti i Arteve	Tiranë
	Bilal	Kola	Instituti për Integrimin e ish të Përndjekurve Politikë	Tiranë
	Blendi	Klosi	Ministria e Mirëqënies Sociale dhe Rinisë	Tiranë
Dr.	Çelo	Hoxha	Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojave të Komunizmit	Tiranë
	Daut	Gumeni	Ish i përndjekur politik	Tiranë
	Edmond	Spaho	Parlamenti i Shqipërisë	Tiranë
	Elira	Çanga	Prezenca e OSBE-së në Shqipëri	Tiranë
	Elmira	Gjonaj	Gjimnazi "Sami Frashëri"	Tiranë
	Elsa	Ballauri	Grupi Shqiptar për të Drejtat e Njeriut	Tiranë
Dr.	Enriketa	Papa	Departamenti i Historisë, Universiteti i Tiranës	Tiranë
Prof.As.	Eva	Tafili Hyskaj	Departamenti i Historisë, Universiteti i Tiranës	Tiranë
	Fabian	Kati	Antropolog dhe Regjisor	Tiranë
	Fatmiroshe	Xhemalaj	EUROCLIO Sqipëri	Tiranë
	Filip	Guraziu	Shoqata e ish të Përndjekurve Politikë, Shkodër	Shkodër
	Genc	Pollo	Komisioni Parlamentar i Medias dhe Kulturës	Tiranë
Dr.	Gentiana	Kera	Departamenti i Historisë, Universiteti i Tiranës	Tiranë
	Gentiana	Sula	Ministria e Mirëqënies Sociale dhe e Rinisë	Tiranë
	Gerti,	Janaqi	Instituti për Zhvillimin e Arsimit	Tiranë
	Gëzim	Peshkëpia	Projekti i Spaçit	Tiranë
	Hildigund	Neubert	Fondacioni Konrad Adenauer (KAS)	Berlin
	Ina	Kasimati	Gjimnazi "Cajupi"	Tiranë

Dr.	Jonila	Godole	Instituti për Demokraci, Media dhe Kulturë (IDMC)	Tiranë
	Karolina	Dzielak	Rrjeti i Kujtesës dhe Solidaritetit (ENRS)	Varshavë
	Kinga	Hartmann-Wóycicka	Projektet Gjermano-Polake, Görlitz	Görlitz
Prof.	Lori	Amy	OTTOmy	Tiranë
	Luigj	Mila	Organizata “Drejtësi dhe Paqe	Shkodër
	Luljeta	Lleshanaku	Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojava të Komunizmit	Tiranë
	Marie	Brozi	Gjimnazi i Rrëshenit	Rrëshen
	Migen	Qiraxhi	Instituti Shqiptar i Studimeve Politike	Tiranë
	Miran	Butka	Instituti për Studimin e Krimeve dhe Pasojava të Komunizmit	Tiranë
Dr.	Neela	Winkelmann	Platforma “Kujtesa dhe Ndërgjegja Evropiane”	Pragë
	Nehari	Sharri	Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD)	Prishtinë
Prof.	Nevila	Nika	Universiteti European i Tiranës (UET)	Tiranë
	Nora	Malaj	Ministria e Arsimit dhe Sportit	Tiranë
Prof.	Petrit	Nathanaili	Departamenti i Historisë, Universiteti i Tiranës	Tiranë
	Pjerrin	Mirdita	“Vendi i Dëshmisë dhe Kujtesës”, Shkodër	Shkodër
Prof.	Radu	Preda	IICCMER	Bukuresht
	Rezar	Balla	RTSH	Tiranë
	Romana	Vlahutin	Delegacioni i BE-së në Shqipëri	Tiranë
Prof.	Romeo	Gurakuqi	Universiteti Evropian i Tiranës (UET)	Tiranë
Dr.	Rrapo	Zguri	“Observatori Shqiptar i Kujtesës”, IDMC	Tiranë
	Simon	Mirakaj	Shoqata e ish të Përndjekurëve Politik Demokratë	Tiranë
	Stefanie	Knorr	Zyra e Këshillimit “Gegenwind”	Berlin
	Thomas	Raufeisen	Ish i përndjekur politik, Gjermani	Gjermani
	Trudy	Anderson	Universiteti Evropian i Tiranës (UET)	Tiranë
Dr.	Ulrich	Mählert	Fondacioni Federal për Studimin e Krimeve të Diktaturës Komuniste	Berlin
	Uran	Butka	Instituti i Studimeve shqiptare “Lumo Skëndo”	Tiranë
	Valbona	Bezati	“Observatori Shqiptar i Kujtesës”, IDMC	Tiranë
Prof.	Valentina	Duka	Fakulteti i Historisë dhe Filologjisë, Universiteti i Tiranës	Tiranë
	Valjeta	Dosti Kaftalli	Ish e përndjekur politike	Tiranë
	Vincent	Lungwitz	Forumi i Shërbimit të Paqes Civile (ZFD)	Prishtinë
	Vojsava	Kumbulla	Gjimnazi „Isa Boletini“	Vorë
	Vytene	Muschick	Eksperte për kurrikulën dhe programet edukative	Tallinn
	Walter	Glos	Fondacioni Konrad Adenauer (KAS)	Tiranë

SHËNIME

